

Kompostu Tanıyalım*

- **Kompost nedir?**
- **Kompost ne işe yarar?**
- **Kompost edilebilir organik maddeler hangileridir?**
- **Kompost nasıl yapılır?**
- **Temel kurallar**
- **Kompostun Olgunluğu**
- **Elemenin yararı**

Kompost nedir?

Organik maddenin uygun sıcaklık, nem ve havanın bulunduğu ortamda mikro canlılar tarafından biyolojik olarak ayrıştırılması işlemine kompostlaşma denir. Organik maddenin ayrışması ve fermantasyonu ile oluşan kompost; stabil, hijyenik ve humus bakımından zengindir.

Kompost ne işe yarar?

Antik çağlardan beri bilinen kompost, günümüzde karşılaştığımız çeşitli kaygılara cevap vermektedir. Bu ekolojik bir uygulamadır: toplanan çöp miktarını azaltır. Daha az taşıma, depolama veya yakma olanağı sunar. Elde edilen humuslu toprak, bitkilerinizde kullanabileceğiniz son derece verimli bir gübre üretir. Ekonomiktir! Gübre ve düzenleyici benzeri yan ürünler satın almanıza pek gerek kalmaz.

Kompost edilebilir organik maddeler

1) Kolay kompostlanan maddeler

- Mutfak atıkları: Sebze kabukları, ekmek, süt ürünleri, yeşillikler, meyve, sebze, diğer yemek artıkları, vb.
- Bahçe atıkları: Çim atıkları, yaprak (hastaliksız), solmuş çiçekler, kurumuş yabancı otlar, vb.
- Ev atıkları: Kağıt mendiller ve peçeteler, odun külü, talaş, gazete kağıdı, koli (kirletici madde tarafından kontamine olmamış), salon bitki atıkları, vb.

2) Daha zor kompostlanan maddeler

- Odunsu atıklar (kaba ve odunsu olanları öğütücü ile parçalanır veya kıyılır)
- Çekirdek, kemik ve lahana saplari
- Kalın koli
- Bazı bitkilerin tohumları (domates, bal kabağı ve bazı yabancı otlar) kompostlaşma esnasında hayatta kalabilir ve çimlenebilir.

3) Kompost olmayan maddeler

Genel olarak, hiç bir kimyasal madde, madeni ve motor yağ, vb. kompost ile karıştırılmamalıdır.

Kompost nasıl yapılır?

Kompost yığını mı, kompost kutusu mu?

Kompost yığını: Eğer bahçeniz yeterince geniş ise, atıklarınızı bir köşesine yerleştirebilirsiniz. Fermantasyonu etkinleştirmek için düzenli olarak sulanır ve çevirilir. Dezavantajı, görünümün pek hoş olmamasıdır.

Kompost kutusu: Plastik veya ahşap kompost kutusu (ahşaptan kompost kutusu yapımı), estetik bakımdan daha hoştur. Daha az alan kapladığından dolayı da küçük bahçelerde yapılabilir. Dezavantajı; oluşturulan kompost hacminin daha düşük olmasıdır. Kompost kutunuzu satın alabilir ya da kendiniz (düşük maliyete) yapabilirsiniz.

Temel Kurallar

- Farklı organik atık tipleri (yaş-kuru / kaba-ince / sert-yumuşak) kullanın.
- Havalandırma ve karıştırma: Canlı mikro organizmaların hareketini desteklemek ve karışımı homojenize etmek için uygulanmalıdır.
- Nemin dikkate alınması gerekir.

Kompostun olgunluğu

İyi ayrılmış ve humus bakımından zengin bir kompostun süreci 3 ila 5 ay sürer.

Elemenin yararı

Henüz ayrılmamış sert atık (ince dal ve diğer) bulunması durumunda, elenmesi yararlı olabilir.

*Kaynak: www.organikoop.com kaynağından alıntılanarak Avla tarafından düzenlenmiştir.